

YOĞUN BAKIMDA ANTİBİYOTİKLERLE DİĞER İLAÇLARIN ETKİLEŐİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE HEKİMLERİN YAKLAŞIMI

Tuğıegöl Erdem-Çakır, Sinan Çetin, Ahmet Melih Şahin

Giresun Üniversitesi Tıp Fakóltesi
Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji ABD

GİRİŞ-AMAÇ

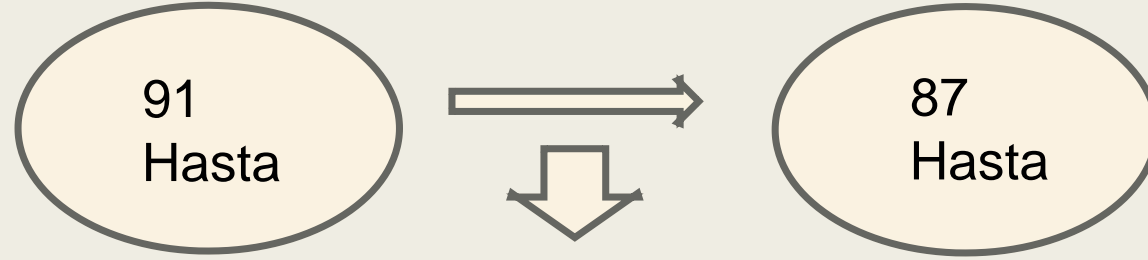
- Yoğun bakım üniteleri sık antibiyotik kullanılan birimlerdir
- Hastaların ek komorbiditeleri sebebiyle çoklu ilaç kullanımları görülmektedir
- Çalışmamızda hastanemiz yoğun bakım ünitelerinde yatarak takip edilen hastalarda kullanılan antibiyotiklerle, diğer ilaçların etkileşimleri araştırılmıştır
- Yoğun bakımda hasta takibi yapan branş hekimlerinin ilaç - ilaç etkileşimi hakkındaki görüşleri değerlendirilmiştir

YÖNTEM

- Çalışmamız **01.11.2023 - 30.11.2023** tarihleri arasında gerçekleştirildi
- Yoğun bakımda takip edilen ve en az bir antibiyotik kullanımı olan 18 yaş üstü hastalar çalışmaya dahil edildi
- Kullanılan her bir antibiyotik için, hastanın kullanmakta olduğu antibiyotik dışı ilaçlar ile ilaç-ilaç etkileşimleri, **Medscape Drug Interaction Checker** ve **Lexicomp® Drug Interactions** veri tabanları ile araştırıldı
- Ek olarak daha önceden hazırlanmış bir anket, yoğun bakımda hasta takibi yapan hekimlere uygulandı

BULGULAR

- Çalışmaya 87 hasta dahil edildi

- Kurumumuzda YBÜ'de bir aylık antibiyotik kullanım oranı %95,6'dır

Tablo 1. Demografik Veriler

DEĞİŞKEN	n
Yaş, ort±SS (min-max)	70,6±17,1 (19-97)
Erkek Cinsiyet	49 (56,3)
Yoğun bakım yatış süresi, ort±SS (min-max)	20,3±16,7 (1-69)
Hasta başı kullanılan antibiyotik sayısı, ort±SS (min-max)	2,8±1,6 (1-7)
1 antibiyotik alan hasta sayısı	20
2-3 antibiyotik alan hasta sayısı	42
4-5 antibiyotik alan hasta sayısı	17
>5 antibiyotik alan hasta sayısı	8

•Hastaların 25 (%28,7) tanesinde yatış sürecinde 4 veya daha fazla antibiyotik kullanımı saptandı

Tablo 2. İki ayrı veri tabanına ait ilaç etkileşim dağılımı

İlaç- antibiyotik etkileşim kategorisi	Medscape Drug Interaction Checker	Lexicomp® Drug Interactions
Kontrendike	6	0
Major	171	6
Moderate	136	29
Minor	102	212
Toplam	415	247

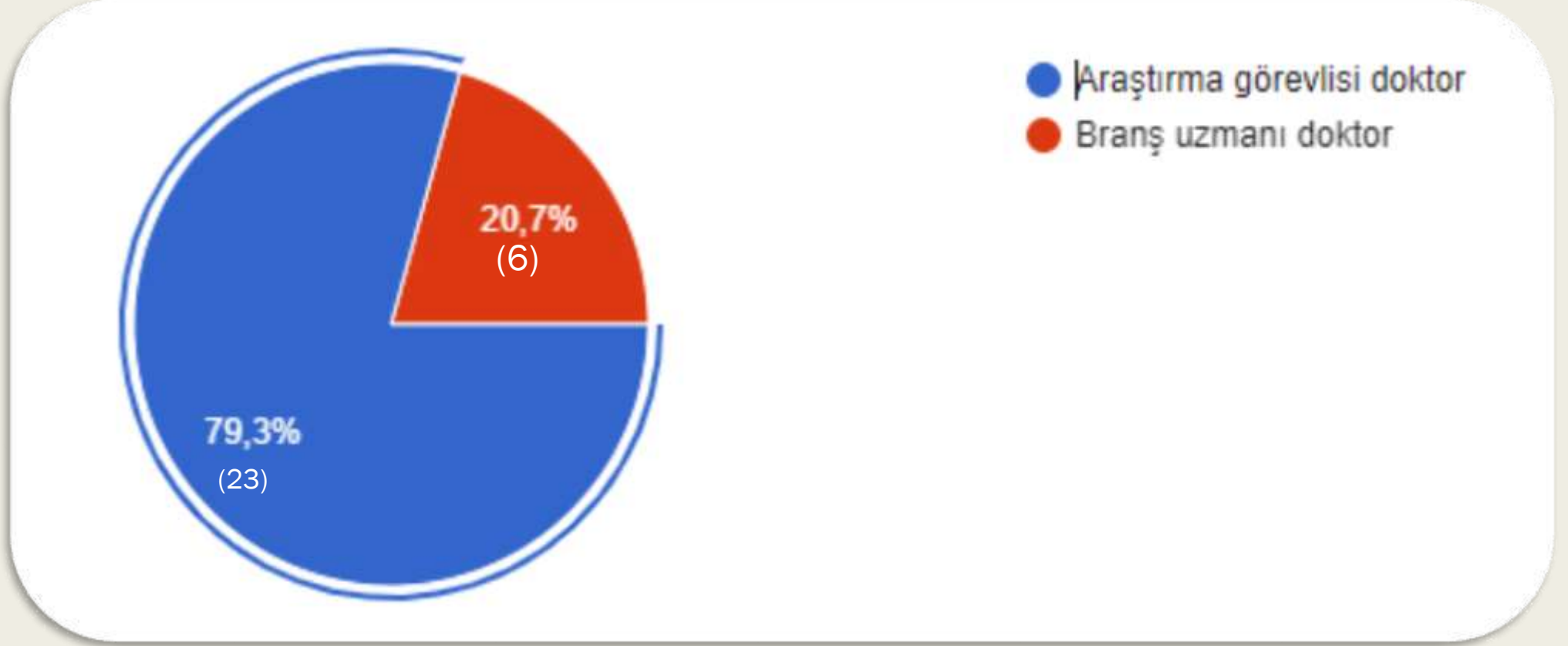
• Aynı ilaç gruplarına göre olmasına rağmen, Medscape veri tabanına göre minör kategoriler hariç diğer kategorilerde etkileşim sayısı belirgin fazlaydı

• Lexicomp® veri tabanına göre hiçbir kontrendike etkileşim saptanmadı

BULGULAR

- En sık ilaç etkileşimi gösteren antibiyotikler
  - Moksifloksasin
  - Klaritromisin
  - Flukonazol
  - Levofloksasin
  - Siprofloksasin

Hekimlerin ilaç etkileşim düzeyi ve yaklaşımı değerlendirilmesi

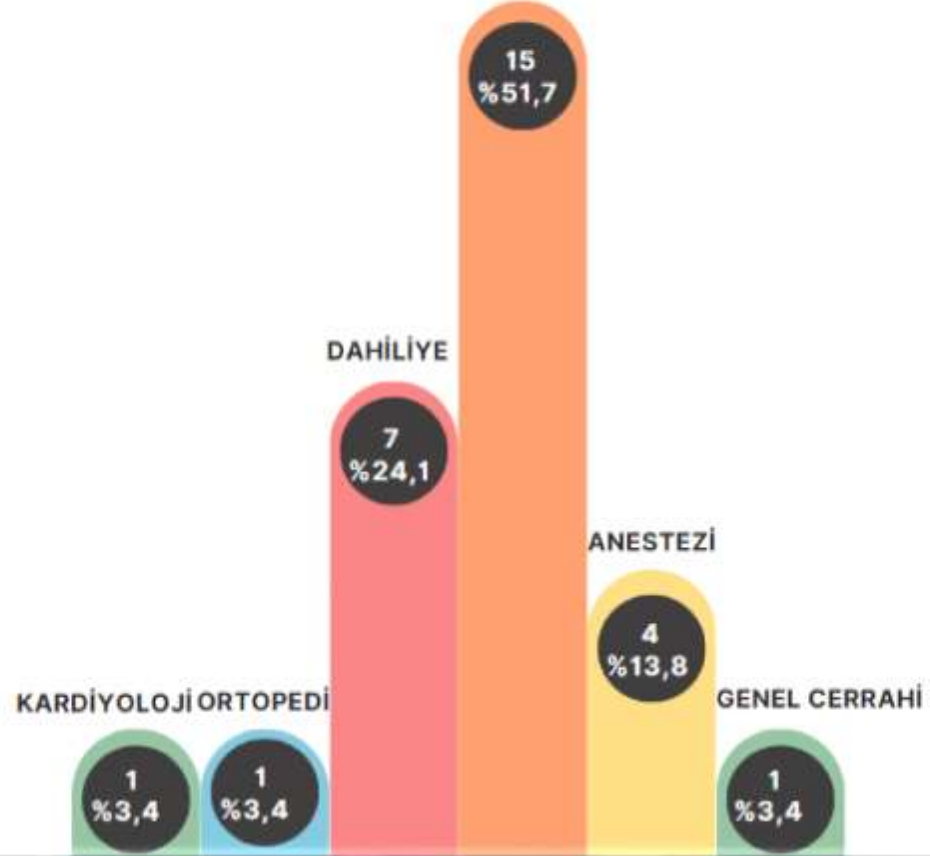

İlaç - ilaç etkileşimi konusundaki bilgi ve yaklaşımı değerlendirmeye yönelik ankete, hastanemiz yoğun bakımlarında hasta takibi yapan branş hekimlerinden 29 tanesi katılım sağladı

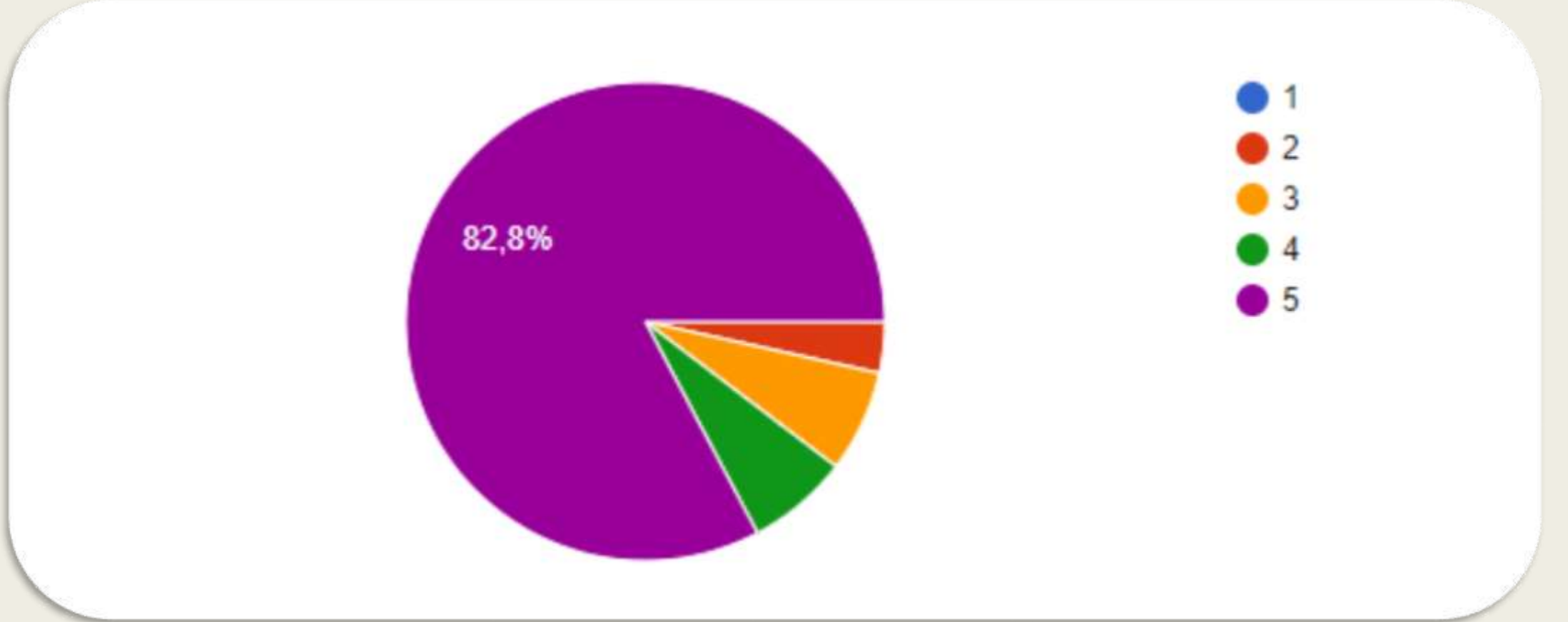

BRANŐLAR

ENFEKSİYON HASTALIKLARI

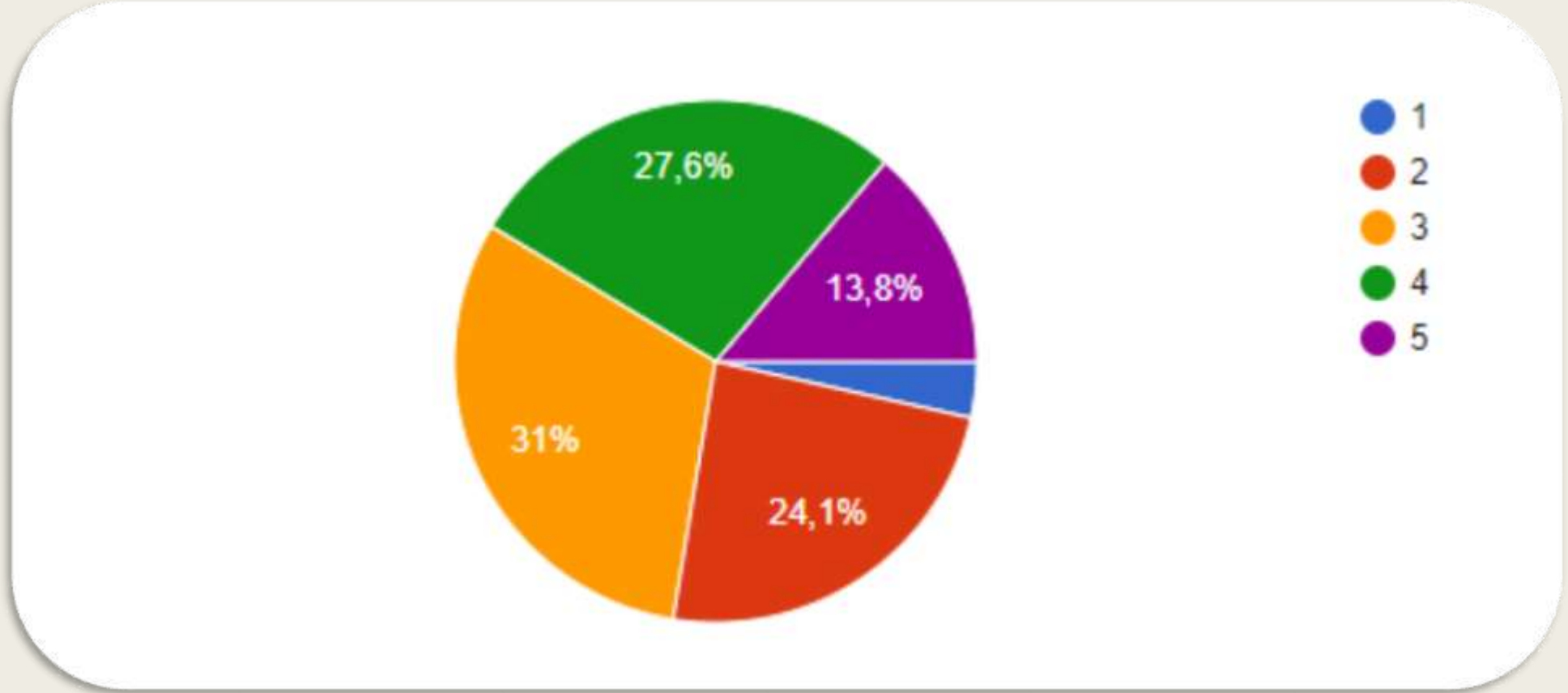

İlaç- İlaç etkileşimi değerlendirilmesi sizce ne kadar önemlidir?

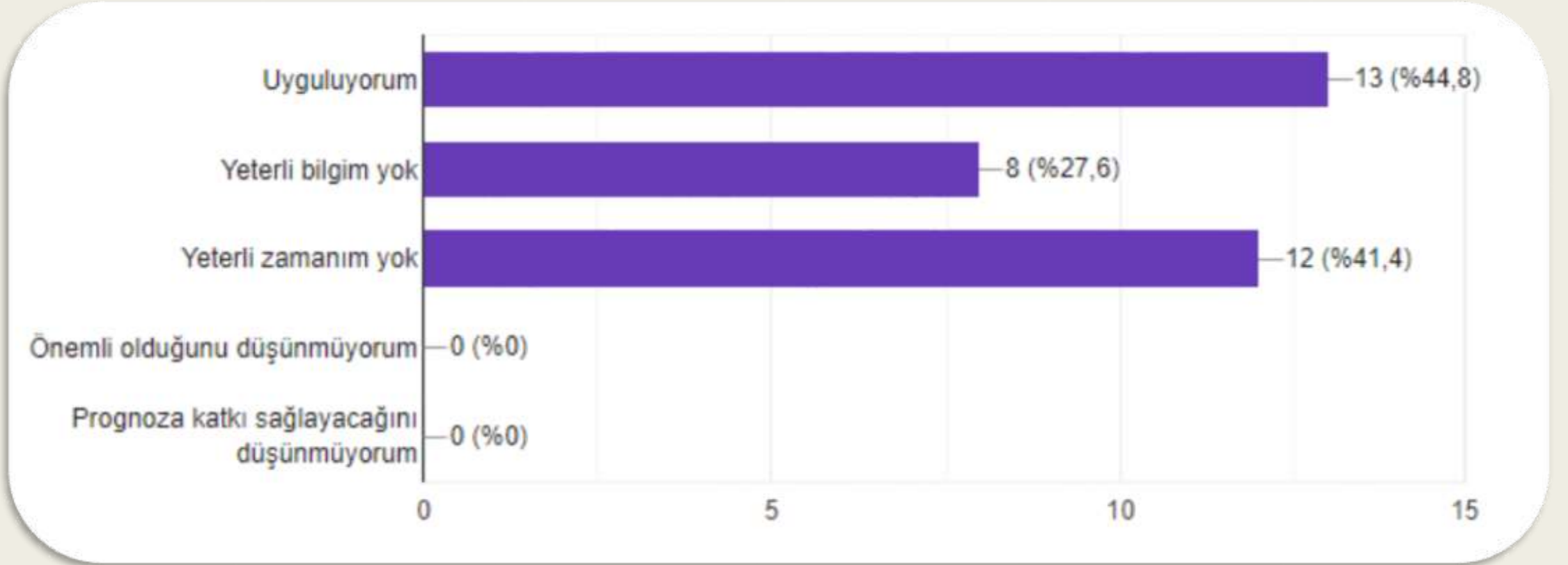
- İlaç etkileşimine verilen önem de 24 kişi çok önemli olduğunu belirtmiştir

İlaç – İlaç etkileşimi değerlendirilmesi günlük pratiğinize ne düzeyde uyguluyorsunuz?

- İlaç - ilaç etkileşimini günlük pratikte uygulama düzeyi daha düşük sonuçlanmıştı

İlaç – İlaç etkileşimi değerlendirilmesini günlük pratiğimize uygulayamama sebebimiz nedir?

- **En sık sebep** yeterli zaman olmaması şeklinde belirtildi

TARTIŞMA ve SONUÇ

- Yoğun bakım ünitelerinde antibiyotik kullanımının yaygın olduğunu ve bu antibiyotiklerin belirli ilaçlarla sık etkileşim gösterdiğini belirten çalışmamız, Medscape ve Lexicomp® veri tabanları arasındaki farklılıkları vurgulayarak ilaç etkileşimlerinin değerlendirilmesinde kaynak seçiminin önemine dikkat çekmektedir

TARTIŞMA ve SONUÇ

- Çoklu ilaç kullanımının sıkça görüldüğü yoğun bakım hastalarında ilaç etkileşimlerinin belirlenmesi ve yönetilmesi özellikle kritik bir öneme sahiptir
- Hekimlerin ilaç etkileşimleri konusundaki bilgi düzeyi ile klinik uygulama arasında belirgin bir uyumsuzluk tespit edilmiştir

TARTIŞMA ve SONUÇ

- Çalışma, yoğun bakımda hasta takibi yapan hekimlerin ilaç etkileşimi konusundaki farkındalıklarının artırılması ve güvenilir değerlendirme araçlarının daha yaygın kullanılmasının önemini vurgulamaktadır
- Yetersiz zaman gibi engellerin aşılması, ilaç etkileşimlerinin daha etkili bir şekilde yönetilmesine yönelik çözümlerin geliştirilmesi için önemli bir adımdır